

VI. Evrim, Bilim ve Eğitim Sempozyumu'nun Ardından: Eğitimi Bilimsiz, Bilimi Evrimsiz, İnsanı Işıksız Düşünemezsiniz

Evrım, Bilim ve Eğitim Sempozyumu Düzenleme Kurulu Adına
Zelal Özgür Durmuş

Bilimsel bilgi üretimi ve toplum ikiye ayrılmış kıta olarak aynı maddi deniz üzerinde yüzüp duruyor bir süredir. Kıtanın iki yakası buluşmuyor ve dahası bir tarafta bilimcilerin el sallayıp seslerini duyurmaya çalıştığı söylenirken, diğer yakanın bilimcilere arkasını döndüğü düşünülüyor. Gerçekten bilim insanları ve toplumun geri kalanı iki ayrı gerçeklikte mi yaşıyor? Sıradan insanın aşından kaçıp organik beslenmeye tutunduğu yaşamıyla, bilimcinin cevapladığı soruların iki adım öteye ulaşmadan söndüğü çevresi arasında bir bağlantı yok mu?

Bu durum karadeliklerin çarpışmasını düşünebilen insanın toplumsal karanlığı anlamamasına yol açıyor. Sorun kimi yerde bir ideolojiyi sahiplenmeye, kimi yerde öznel kararlara, başka durumda ise güç arayışına bağlanıyor. Bilimcinin de içine dahil olduğu bir bütünlük kurulamıyor. Toplumsal kurtuluş, insanlığın ayağa kalkmasından değil genlerin istendiği gibi değiştirilebilme ihtimalinden beklenir hale geliyor. Bilim ilerlerken tek başına dahi toplumu ilerleteceği varsayılıyor.

Oysa gerici zorbalık sadece dinsel boyutta değil, aynı zamanda sermayenin toplumdaki egemenliğine dayanıyor. Bilim insanı çözdüğü mekanizmaların, icat ettiği yöntemlerin hangi konuda, hangi sermaye çıkarı için kullanılacağını önemsemeyebildiği

bir kuşatmada yaşıyor. Toplumsal kaynaklarla yapılan araştırmalar bile en sonunda piyasa ilişkilerinin içine dahil ediliyor. Birkaç ülke hariç tüm dünyada var olan bu sınıfsal zemin Türkiye'deki karanlığın kaynağı. Bir yerden sonra sorun kimin, canının istediğini ne ölçüde yapabildiği, bu kadar da olmaz diyenlerin kırmızı çizgisinin nerede olduğu ile ilişkili değildir.

Evrım, Bilim ve Eğitim Sempozyumu'ndan bir oturum

Karanlığın yoğunlaşması gericiğin güçlü görünmesinden, çoğunluk oldukları izleniminden gelmiyor. İktidarı onlara sunan zeminin, toplumun geri kalanı tarafından meşru görülmesinden kaynaklanıyor. Çünkü hala mevcut piyasa ilişkilerine güvenen ve insanlığın bundan daha ileri ve eşitlikçi bir toplumsal yapı inşa edemeyeceğine inanan, arafta olan bir çoğunluk var. Arafta olma hali üniversiteye yapılan müdahalelerin geçici görülmesine, eğitimin niteliksizleşmesinin

özel okullar ve kurslar ile dengeleneceği yanılmasına sebep oldu. 2017'de ise tüm müfredatların Sünni-İslam eleğinden geçirilmesi ile karşı karşıya kaldık. Müfredata “cihat” kelimesi girerken “evrim teorisi” tamamen çıkarıldı.

Evrin, Bilim ve Eğitim Sempozyumu sorumlu ekibi

Evet, evrimi yok saymak, bilimi yok saymaktır. Ülkemizin geldiği nokta budur. Ama seyirci olmayı seçmeyenlerin yürüttüğü mücadele de ilerliyor.

Üniversite Konseyleri Derneği'nin (ÜKD) örgütlü bir şekilde 2005 yılında başlattığı evrim ve bilim mücadelesi on ikinci yılını doldurdu. O günden bugüne yaptıklarımız bu kısa yazıya sığmaz; ancak iki temel noktayı vurgulayabiliriz. Hiçbir zaman gerici ideolojiyi küçümsemedik, “cahillere” in işi olarak görmedik ve düşünsel mücadelemizi daima bir toplumsallığa taşımaya çalıştık. Işık tuttuk, birikim yarattık, umut ürettik. Bu sebeple maruz kaldığımız bağnazlığın yine de kazanamadığını ve kazanamayacağını söyleyebiliriz. Hayat resmi gazetede yazanlara göre şekillenmiyor, ekoseli ceket giyen müdürlerin emirleriyle belirlenmiyor. Bunu bilerek ve mevcut birikime güvenerek bu sene büyük bir adım daha attık, Bilim ve

Aydınlanma Akademisi'ni (BAA) kurduk.

Aralık ayında ise Evrim, Bilim ve Eğitim Sempozyumu'larının altıncısını hem ÜKD hem de BAA çağrısıyla gerçekleştirmiş olduk. Sempozyum biyolojik evrimin açıklayıcı gücünü işleyen açılış dersi ile başladı. Diğer biyoloji oturumları detaylı moleküler mekanizma çalışmaları ve bu gelişmelerin insan hayatına etkisi, Anadolu'nun jeolojik eski devri ve yerleşik yaşama geçiş bulguları, en son oturum ise hayvan davranışı çalışmaları hakkında oldu. Yunanistan Patras Üniversitesi'nden katılan konuğumuz Yannis Missirlis ise epigenetiğin biyomekanik uygulamaları üzerine bir sunum gerçekleştirdi.

Sempozyumlar, yaşadığımız taarruz ortamını değiştirme iradesinin bir parçası olduğu için evrimi popüler düzeyde anlatmanın yanında toplumsal tartışmalara dair söz söylemenin de yeri olageldi. Bu sempozyumda klasikleşen eğitim oturumu planlandı; fakat tek oturum AKP dönemindeki eğitime yönelik müdahaleler, son müfredat değişimi ve mücadele başlıklarını işlemeye yeterli gelmedi. Bu tartışmalara devam etme kararı vermiş olduk. Bir diğer oturum PsikesoL kolektifinin hazırlığıydı; bu oturumda insanın doğası ve bunun bencil, rekabetçi, saldırgan veya inanmaya yazgılı olup olmadığı tartışıldı. Son oturum ise sempozyumun da teması olan “bilimin ilerleyişi ve toplumun geriliği” hakkında idi. İlerlerken gerilemek, bu iç içelik oturumun önemli bir tartışma konusuydu.

Ayrıca sempozyum günlerinde paralel oturum olarak uzmanların katıldığı bir “evrim öğretimi çalıştayı” da gerçekleştirdik. Çalıştayın gündemi evrim öğretimi için hangi kavramların, hangi eğitim kademesinden

itibaren öğretilmesi gerektiğini belirlemektir. Gerçekleştirilen ön hazırlığın ardından üç aşamada yürütülen bu çalışmanın bulgularını ve sonuçlarını ek dosya olarak bu sayımızda yayınlıyoruz.

Eğitime yönelen ağır gerici saldırıyla mücadele için attığımız bir diğer adım, her yaştan okuru besleyebilecek çeşitli bilgileri içeren, bol görselli bir evrim kitabı çıkarmak oldu. **“Kayıp Ünite: Evrim”** kitabı Aydınlanma Hareketi'nin çağrısıyla Bilim ve Aydınlanma Akademisi tarafından hazırlandı.

Elbette bu kitabın ortaya çıkması yine yıllara yayılan birikime dayanıyor. 2008 yılında yayınlanmaya başlayan Evrimi Anlamak sitesi ve 2016 yılında yapılan Öğretmen Evrim Çalıştayı makaleleri bu kitabın temelini oluşturmaktadır. Biraz derlenmiş ve bir miktar uyarlanmış olarak kitabımız yayınlandı. Sitemizden PDF halini indirip okuyabilirsiniz.

Yeni çalışmalar, yeni araştırmalarda buluşmak ve kararlı bir şekilde ilerleyen mücadelemizde birlikte yürümek dileğiyle

Ekim Devrimi'nin 100. Yılında Sovyetler Birliği'nde Bilim Sempozyumları

Nevzat Evrim Önal

Bilim ve Aydınlanma Akademisi (BAA), geçtiğimiz Ekim ve Kasım aylarında sırasıyla Ankara, İstanbul ve İzmir'de “Sovyetler Birliği'nde Bilim” başlıklı sempozyumlar düzenledi. Bu etkinlikler dizisi, bir yanda Ekim Devrimi'nin 100. yıldönümünün bilim ve aydınlanma cephesinden kutlanması amacını taşıyordu, diğer yanda ise Akademi'nin kuruluş etkinlikleri niteliğindeydi. Nitekim kuruluş için yapılan basın açıklaması Ankara'da 15 Ekim 2017 tarihinde düzenlenen sempozyumun bir parçasıydı.

Bu çıkışma bir tesadüfün değil bir tercihin sonucuydu, ancak bu tercihin yalnızca BAA'nın ideolojik aidiyetinden kaynaklanmadığının, hem tarihsel hem de güncel dayanaklarının olduğunun altını çizmek zorundayız. Akademi'nin kuruluş

bildirisinde tespit edilen gerici karanlık Türkiye'ye özgü değildir. Gericilik farklı biçimler, farklı söylemler ve farklı taktiklerle tüm dünyada insanlığın bilimsel ilerlemesini kötürüm etmiş ve çarpıtmış durumdadır. Bu bozulmanın kökeninde; özel mülkiyetin mutlak, kutsal ve dokunulmaz olduğu dogmasına dayalı emperyalist-kapitalist sistemin, kendi antitezi olan Sovyetler

Sovyetler Birliği'nde Bilim Sempozyumu, Ankara